

ligvis i nogen Grad hvilede paa et Skøn, selv om jeg havde fuld Tillid til dette Skøn, burde jeg give de Mænd, der stod imod det, den Chance, som de ganske naturligt burde have for at overbevise dem, der havde den endelige Afgørelse. Derfor har jeg straks sagt, at jeg vilde staa bag ved min Undersøgelse, men jeg har ikke villet gøre noget Skridt for at *forhindre* de Foranstaltninger, der kunde tænkes at blive truffet af dem, der havde Afgørelsen. Jeg har brugt det Udtryk, at jeg „ikke vilde lægge Sten i Vejen for den Afgørelse, som man fra ansvarlig Side fandt var den rette“, ikke alene ved ikke at true med at gaa — selvfølgelig vilde jeg saa kunne have forhindret det, det er jeg fuldstændig paa det rene med —, men jeg vilde sikkert ogsaa kunne have forhindret det ved mindre kraftige Midler. Men det har jeg *ikke villet*. Jeg har *villet* staa bagved min Undersøgelse, men jeg har ikke villet forhindre de Skridt, man efter denne fandt det rigtigt at foretage. Det synes jeg i og for sig er meget forstaaeligt, naar man gør sig klart, hvorledes den Situation var, der forelaa; den var uhyre alvorlig. Der er her fremhævet en Omstændighed, som den højtærede Statsminister har nævnt i Folketinget — jeg ved ikke, om han har nævnt den ogsaa her —, som paa mig gjorde stærkt Indtryk; og jeg maa sige, at jeg ogsaa selv har tænkt paa det, nemlig at Situationen var ganske upræpareret paa den Tid for en saa kraftig Foranstaltning som den, Undersøgelsens Resultat krævede. Det er et Punkt, som jeg mener ikke er Ord, men en Realitet, som man ikke kan se bort fra. Jeg vil ogsaa gerne, da jeg har Ordet, sige det, at jeg ikke alene af Ministrenes Optræden i denne Sag har faaet det Indtryk, at de i denne Sag slet ikke handlede for at tilsidesætte en Embedsmands Indstilling, men handlede ud fra Forudsætningen om at finde den bedste Løsning. Men det er min Opfattelse, at ganske det samme var Tilfældet med Nationalbanken, og jeg føjer her til, at jeg ved den paagældende Lejlighed havde et ret stærkt Indtryk af, at Nationalbanken virkelig ikke vurderede Stillingen som jeg. Der var en reel Uoverensstemmelse paa det Punkt. Jeg tror ikke, den er til Stede længere, men den var der ganske utvivlsomt ved den Lejlighed. Det forekommer mig ogsaa at være et Moment, som ikke kan lades ude af Betragtning i denne Forbindelse, at Nationalbanken var stillet i en ganske overordentlig vanskelig Situation; den stod, som den, der skulde

tage Ansvaret i en Situation, hvoraf Konsekvenserne for vort hele økonomiske Samfund kunde blive aldeles uoverskuelige. Den var ved den Lejlighed under et voldsomt Tryk, som det aldeles ikke var muligt i den Situation at bedømme Rækkevidden af. Den paagældende Banks Bankraad var allerede indkaldt, man var i Virkeligheden i en *Tvangssituation*. Jeg er ganske paa det rene med, at kun de faa Mennesker, der har gennemlevet de Dage, de Timer, her er Tale om, *virkelig* vil kunne vurdere de Motiver og de Momenter, der i denne Situation spillede ind, det var en Situation, der udviklede sig efterhaanden og førte til et Resultat — og naturligvis, naar man *bagefter* bedømmer Erklæringer og Udtalelser, faar det en ganske anden Karakter end ved den Lejlighed, hvor det hele i yderste Hast skulde laves af forskellige Mennesker.

Jeg vil gerne sige endnu en enkelt Ting om Dr. Ussing, som jeg finder gennem sin Erklæring paa en saa overordentlig loyal Maade har fremstillet *min* Deltagelse i Sagen, nemlig at jeg har den allerstørste Respekt for hele den Optræden, som Dr. Ussing har vist i denne Sag. Naar jeg tænker tilbage paa Forhandlingerne, staar Dr. Ussings Skikkelse for mig paa en ganske overordentlig smuk Maade. Jeg antager, at mange Medlemmer i dette høje Ting kender Dr. Ussing, og de, der kender ham, vil vide, at om hans Redelighed, om hans Retlinethed kan der ikke herske nogen som helst Tvivl. Han var den Aften i allerhøjeste Grad under Situationens Tryk, og jeg nærer ikke nogen som helst Tvivl om, at han — man kunde ligefrem se det — handlede under et stort Ansvar, som han *fuldt ud* følte.

Statsministeren (N. Neergaard): Jeg har med Glæde hørt den smukke og loyale Tale, som den sidste ærede Taler holdt, og som stod i grel Modsætning til den grove Karikatur, som det ærede Medlem, der talte paa det radikale Partis Vegne, fandt sig foranlediget til at levere. Man skulde tro, at den Tale var holdt af en Mand, der aldrig har vidst, hvad det var at staa overfor et saa stort og tungt Ansvar som dette, og at det bare kom an paa ved Fremstillingen af Sagen at sværte en politisk Modstander saa sort som muligt, uden noget som helst Forsøg paa at forstaa den psykologiske Situation, der forelaa. Ethvert Menneske med den mindste Retfærdighedsfølelse vil og maa ind-